

УДК 004.42

ІНФОРМАЦІЙНА ТЕХНОЛОГІЯ ПСИХОФІЗІОЛОГІЧНОГО ВІДБОРУ КАНДИДАТІВ НА КОНТРАКТНУ СЛУЖБУ: КАРТКА ПСИХОЛОГІЧНОГО СУПРОВОДУ

С.М. Злепко¹, В.В. Петренко², С.В. Костішин¹, Л.Г. Коваль¹

*Вінницький національний технічний університет¹
Військово-морський флот²*

В статті наведено принцип роботи з Карточкою психологічного супроводу тестового програмного комплексу “Військкомат-контракт”, розглянуто його основні структурні елементи і способи використання для вирішення різних задач. Подається опис використаних психодіагностичних методик.

Ключові слова: військкомат-контракт, картка психологічного супроводу, бібліотека тестів, тестування кандидатів.

ИНФОРМАЦИОННАЯ ТЕХНОЛОГИЯ ПСИХОФИЗИОЛОГИЧЕСКОГО ОТБОРА КАНДИДАТОВ НА КОНТРАКТНУЮ СЛУЖБУ: КАРТОЧКА ПСИХОЛОГИЧНОГО СОПРОВОЖДЕНИЯ

С.М. Злепко¹, В.В. Петренко², С.В. Костишин¹, Л.Г. Коваль¹

*Винницкий национальный технический университет¹
Военно-морской флот²*

В статье приведен принцип работы с Карточкой психологического сопровождения тестового программного комплекса “Военкомат-контракт”. Рассмотрены его основные структурные элементы и способы использования для решения различных задач. Подается описание использованных психодиагностических методик.

Ключевые слова: военкомат-контракт, карточка психологического сопровождения, библиотека тестов, тестирование кандидатов на службу.

INFORMATION TECHNOLOGY OF CANDIDATES PSYCHOPHYSIOLOGICAL SELECTION FOR THE CONTRACT SERVICE: CARD OF PSYCHOLOGY ACCOMPANIMENT

S.M. Zlepko¹, V.V. Petrenko², S.V. Kostishyn¹, L.G. Koval¹

*Vinnica national technical university¹
Navy²*

Principle of work with Card of psychological accompaniment of test programmatic complex “Voenkomat-konrakt” have shown. His basic structural elements and methods of use for the decision of different tasks have considered. Description of used psychodiagnostical methods has given.

Key words: voenkomat-konrakt, card of psychological accompaniment, library of tests, testing of candidates for service

Вступ. На сьогоднішній день при професійному відборі на службу за контрактом в Збройні Сили все більше уваги приділяється критеріям, які пов’язані із психофізіологічною надійністю кандидатів. Такі дослідження вимагають від військових комісаріатів і інших структур значних ресурсних затрат, особливої уваги та чіткої і надійної роботи. Оптимізація цього проце-

су є ключовим питанням досліджень у області професійного відбору кандидатів.

ІСНУЮЧА ПРОБЛЕМА

Виникає необхідність у створенні “програми – банку даних”, у якій повинна оброблятися і зберігатися інформація про кандидата на службу, результати його первинної психодіагностики і результати поточного діагно-

стичного контролю стану психічного здоров'я військовослужбовця. Така програма дозволила б оптимізувати процес відбору кандидатів на посаду і забезпечила контроль їх майбутньої професійної діяльності.

ВИРІШЕННЯ ПРОБЛЕМИ

Важливою функцією є створення інтегрального резюме придатності кандидата.

Запуск програми відбувається за допомогою ярлика "ВКК" на робочому столі або в групі програм: "Пуск" – "Программи" – "ВКК" – "ВКК.EXE". Результатом його запуску буде завантаження програми, яка відкриється з модуля ідентифікації користувача.

Програма "Карта психологічного супроводу" складається з трьох основних частин, які винесені на різні вкладки: "Біографічні дані", "Результати психодіагностики", "Проходження психодіагностики" [1].

"Біографічні дані": забезпечує відображення особистих даних кандидата;

"Результати психодіагностики": дозволяє сформулювати інтегральне резюме кандидата (рис. 1);

"Проходження психодіагностики": відображає історію проходження тестування кандидатом (рис. 2).

Обов'язкові для заповнення поля в картці: "№ картки" "Прізвище", "Ім'я", "По батькові", "Стать", "Дата

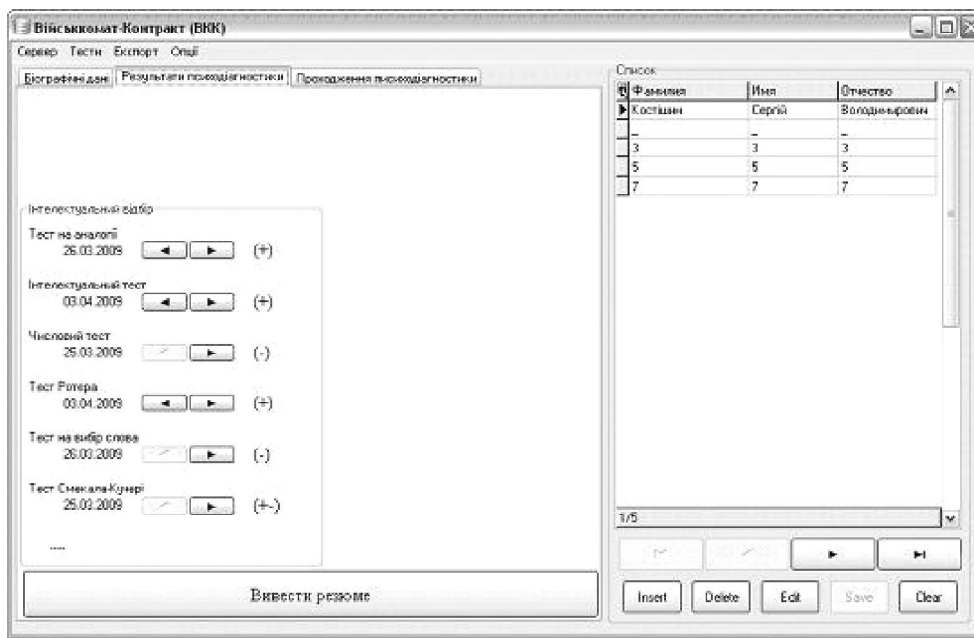

Рис. 1. Картка психологічного супроводу, вкладка "Результати психодіагностики".

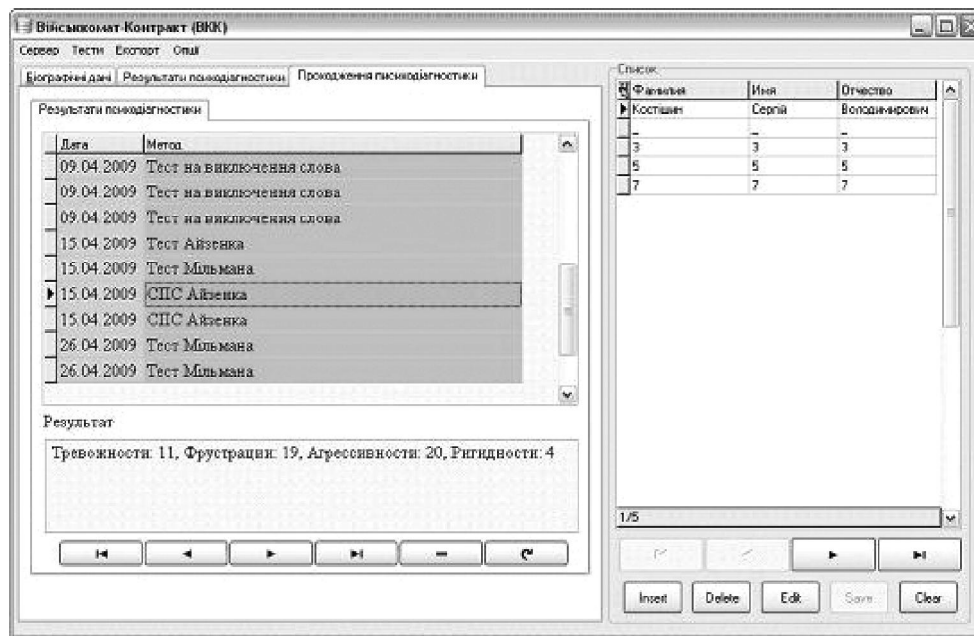

Рис. 2. Картка психологічного супроводу, вкладка "Проходження психодіагностики".

народження”, “Фізична підготовка”, “Соціальний стан”. Ці поля необхідні для ідентифікації кандидата, формування інтегрального резюме, коректного пошуку кандидатів в базі даних. При збереженні пустих полів програма видасть відповідне попередження.

З програми можна керувати всіма основними функціями комплексу, перелік яких наведений далі.

Для адекватного відображення при експорті у MS Word вставлених у карту фотокарток необхідно, щоб вони були відповідного розміру, 2×3 см. Формат електронних фотокарток має бути *.bmp, *.jpg, *.gif. Внесення фотокартки не обов’язкове.

А. Ідентифікація оператора.

Після запуску програмного комплексу відбувається ідентифікація оператора програми і підключення до сервера баз даних. При першому запуску програми необхідно ввести дані сервера: ім’я користувача “User name” і пароль “Password” (який вводився при встановленні сервера баз даних MySQL), ім’я сервера “Server” (ім’я машини в локальній мережі, на якій встановлена серверна версія програмного комплексу), порт і ім’я бази даних змінювати не потрібно. Після цього натискається кнопка “Connect” і відбувається підключення клієнтської програми до сервера баз даних.

Якщо ставиться серверна версія програмного комплексу без локальної мережі, у полі “Server” прописується ім’я localhost.

Після цього необхідно ввести Логін (“Login”) і Пароль (“Password”), це ті дані, які вводилися за допомогою програми “Оператор”. Наявність логіна і пароля обов’язкова. При невірному вводі цих даних програма видасть попередження і автоматично закриється.

Б. Робота з картою психологічного супроводу.

Якщо ідентифікація оператора пройшла успішно, на екран монітора виводиться вікно системи пошуку кандидатів, якщо ні – програма завершує свою ро-

боту. Після успішного пошуку відкриється програма “Картка психологічного супроводу” кандидатів.

В. Створення “Картки психологічного супроводу” нового кандидата.

Для створення нової картки психологічного супроводу необхідно виконати наступні дії:

1. Натиснути кнопку “+”.

2. На вкладці “Бібліографічні дані” в полі “№ картки” ввести номер кандидата, картка якого повинна бути введеною в базу даних.

3. Натиснути кнопку “Зберегти зміни”.

4. В пустих полях ввести всі необхідні дані про кандидата.

5. Натиснути кнопку “Зберегти зміни”.

Результатом виконаних дій буде створення в базі даних на сервері картки відповідного кандидата для проходження тестів і формування портрету особистості. Перехід між основними полями картки здійснюється шляхом натискання навігаційних кнопок “↑” і “↓”.

Г. Головне меню програми карток психологічного супроводу.

В картці психологічного супроводу передбачені поля, без заповнення яких неможлива коректна робота програми і її складових блоків – “Прізвище”, “Ім’я”, “По батькові”, “Дата народження”, “Спецзвання”, “Посада”, “В ОВС з”, “Підрозділ”. При збереженні введеної картки з одним або кількома пустими полями програма автоматично проставить символ “_”. Дата народження встановиться 01.01.1990.

Головне меню складається з 4-х вкладок: “Файл”, “Експорт”, “Тести”, “Опції” (таблиця). Кожна з цих вкладок включає в себе випадуючі меню, що виконують певні дії.

При експорті карток психологічного супроводу і результатів тестів вони автоматично зберігаються у папці “Мої документи” на комп’ютері оператора.

Таблиця. Головне меню програми “Військкомат-контракт”

Пункт меню	Вкладка	Опис функції
“Файл”	“Пошук”	Виводить вікно пошуку кандидатів (Ctrl+F)
	“Показати дерево служб”	Виводиться дерево служб кандидатів (Ctrl+T)
	“Обновити базу”	Виконує оновлення локальної бази даних (Ctrl+R)
	“Exit”	Виконує вихід з програми (Ctrl+Q)
“Експорт ”	“Експорт карти”	Експорт внесених даних про обраного кандидата з бази сервера у середовище MS Word (Ctrl+E) (Рис. 3)
“Тести”	“Тест Олдхема”	Основний тест (Alt+O)
	“Відбір на навчання”	Батарей тестів на навчання
	“Бібліотека тестів”	Дозволяє створювати список тестів, які завантажуються послідовно без виводу результатів тестування
	...	Список відповідних тестів
“Опції”	“Мова”	Вибір мови (українська і російська)

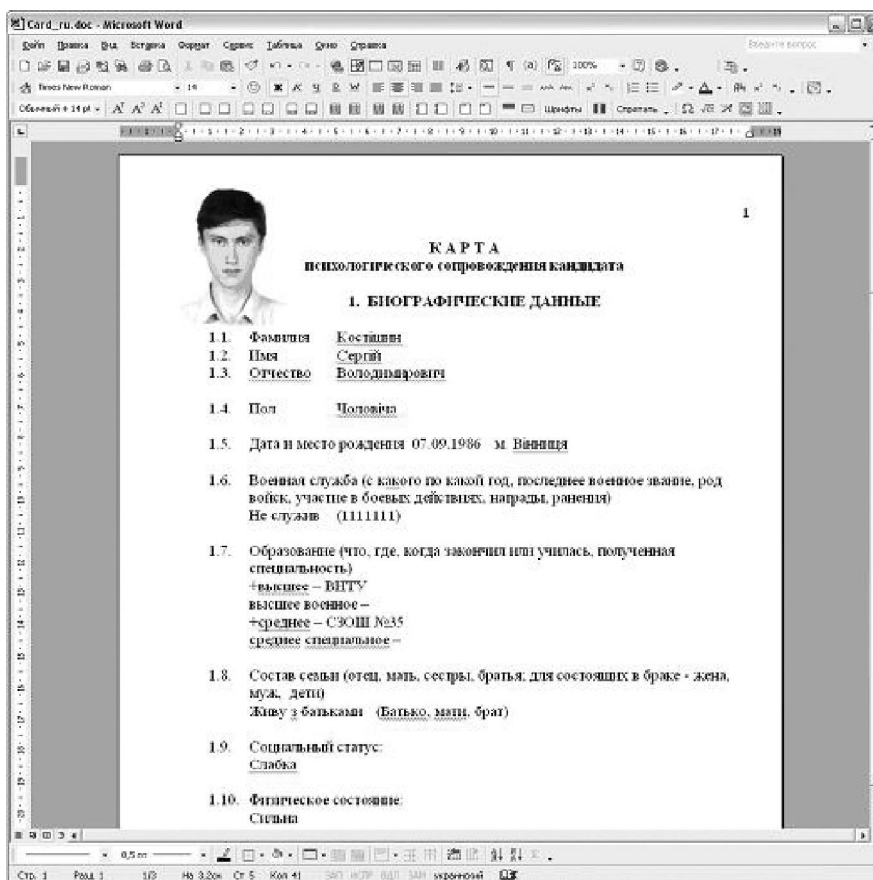

Рис. 3. Приклад експорту картки психологічного супроводу.

Д. Бібліотека діагностичних методик.
Програмний комплекс спроектований таким чином, що передбачає використання десяти тестових методик. Це тести Кеттела, Мільмана, Айзенка і група тестів на визначення інтелектуального рівня кандидата [3]. Всі вони призначені для отримання даних, які стосуються різноманітних сфер життя кандидата

та на службу. Причому кожен тест відповідає певним цілям і забезпечує отримання певних досить специфічних даних. Тестові методики можна запуснути із меню інтерфейсу “Картки психологічного супроводу”.

Батарей тестів (рис. 4) призначена для послідовного запуску обраного списку тестів без виводу ре-

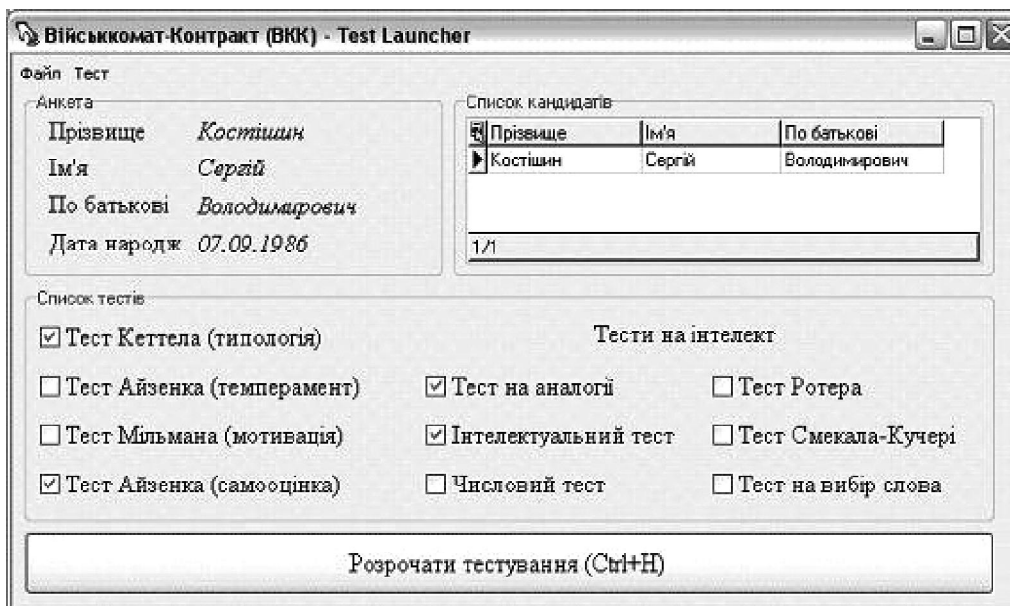

Рис. 4. Батарей тестів.

зультатів тестування на екран. У випадку вибору батареї тестів відкривається вікно з переліком доступних методик. Після вибору необхідних тестів (представляючи галочки навпроти відповідних написів) і натискання кнопки “Розпочати тестування”, формується динамічний процес автоматичного почергового запуску тестів. Після проходження кожного тесту він автоматично закривається і відкривається наступний вибраний зі списку.

Після закінчення проходження всього ланцюжка тестів буде видане повідомлення і програма автоматично закривається.

Кожний тест складається з вікна вибору респондента, в якому відображаються основні анкетні дані кандидата, відомості про його попередні тестування і власне вікна тестування, в якому виводяться текст питання, його номер і варіанти відповіді. Деякі специфічні тести можуть відрізнятися від даної схеми.

Для початку тестування необхідно натиснути на пункт “Розпочати тестування” на вкладці “Тест”. На екрані з’явиться інструкція до тесту. Уважно її прочитавши і поставивши мітку навпроти відповідного твердження кандидат зможе коректно пройти тест.

Тест Кеттела (16-факторний). Для проходження тесту спочатку необхідно вибрати кандидата зі списку, його дані – стать і вік і вибрати пункт “Розпочати тестування” на вкладці “Тест”. Після цього буде виведена інструкція і при натисненні на кнопку “Розпочати тестування” буде виведено питання і 3 варіанти відповіді на нього. Для тесту діють гарячі клавіші (для 1 варіанту – “1”, для 2 варіанту – “2” і для 3 варіанту – “3”).

Тест Айзенка (темперамент). Необхідно натиснути кнопку “Розпочати тестування”. Кандидату пропонується прочитати кожне твердження і вирішити, вірно чи невірно воно стосовно нього.

Тест Мільмана (мотивація). На кожне твердження видається перелік частинних випадків. Необхідно оцінити кожний з цих 8-ми випадків у контексті головного твердження. Оцінювання здійснюється за

шкалою: повністю згоден (клавіша “1”), мабуть так (клавіша “2”), як коли (клавіша “3”), ні (клавіша “4”), важко сказати (клавіша “5”).

Тест Айзенка (самооцінка). В тесті в якості питання зображається ситуація і дається 3 варіанти відповіді: присутня часто (клавіша “1”), присутня рідко (клавіша “2”) і відсутня (клавіша “3”).

Інтелектуальні тести. В програмі передбачена можливість проходження тестів по відбору на навчання (інтелектуальний, числовий, на аналогії, на визначення слова, Смекала-Кучері, Ротера) один за одним з метою отримання комплексної оцінки про придатність кандидата до навчання. Для цього в меню програми Картки психологічного супроводу “Тести” – “Відбір на навчання” виведений пункт “Послідовне проходження тестів”. При виборі цього пункту завантажиться інформаційне вікно, в якому можна переглянути результати проходження тестів відбору на навчання вибраного кандидата. Натиснувши комбінацію клавіш “Ctrl + H” або вибравши відповідний пункт з меню “Тест” можна запустити послідовне проходження тестів. При проходженні зазначених шести тестів необхідно в ручному режимі проставити кількість правильних відповідей після проходження тесту рівня загальної обізнаності, комп’ютерний варіант якого не передбачений. Після цього для отримання загальної оцінки придатності кандидата необхідно комбінацією клавіш “Ctrl + R” або відповідним пунктом меню оновити базу даних.

Висновки. Застосування “Картки психологічного супроводу” забезпечує постійний моніторинг за умовами військової служби і за їх впливом на функціональний стан та боєготовність військовослужбовців, сприяє підвищенню рівня персональної відповідальності за якість професійної діяльності і супроводу бойової підготовки з оцінкою можливостей особистісного фактора в формуванні, збереженні і підтримці необхідного рівня боєспроможності і боєздатності військовослужбовців.

Література

1. Злепко С.М. Тестовий програмний комплекс “Військо-мат-контракт” для відбору кандидатів на військову службу за контрактом в Збройні Сили України / С.М. Злепко, О.В. Коломієць, Л.Г. Коваль, В.В. Петренко // Вимірювальна та обчислювальна техніка в технологічних процесах. – 2008. – №2. – С. 149-152.
2. Злепко С.М. Структурно-функціональна модель психо-

- логічного відбору кандидатів на керівні посади в Збройні Сили України / С.М. Злепко, В.В. Петренко, Л.Г. Коваль, О.В. Коломієць // Матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції «Психологічні технології в екстремальній діяльності». – Донецьк, 2009. – С. 86-89.
3. Большая энциклопедия тестов. – М.: ЭКСМО, 2006. – 416 с.